

Poštnina plačana v gotovini.

ANGELČEK

SLOVENSKI MLADINI

Letnik 36

1927/28

10

Vsebinska k 10. številki: Ana Meder—Ksenija: Žena z lune. — J. l. Bogomil: Deset vprašanj. — Griša: Metuljčku. (Pesem.) — Mirko Kunčič: Čmrlj gre vasovat. (Pesem.) — Lea Fatur: Lisica vabi v goste. — Ivan Albreht: Ptički v gnezdu. — J. E. Bogomil: Minka in kos. — Vanin: Res je! (Pesem.) — Črniški: Dragi Marijini otroci! — Rešitve 9. številke. — Vabilo na naročbo.

Viktor Šteska: Sprehod po Ljubljani. (Kažipot našim šolarjem - izletnikom.) V Ljubljani, 1928. Založila uprava »Vrtca«. Strani 20. Kmalu bo prišel čas, ko bomo v Ljubljani srečavali dolge vrste šolarjev - izletnikov pod varstvom skrbnega učiteljstva. Tem mladim izletnikom želi »Sprehod po Ljubljani« biti kažipot, da Ljubljanec ne vidi le po zunanje, ampak pogledajo tudi v zgodovino našega mesta in njegovih znamenitosti. Pa kažipot po Ljubljani naj bi bil tudi učencu, ki dan za dnem hodi po ljubljanskih ulicah, pa »ne vidi nič, ne sliši nič«. Celo odrasli Ljubljančani bodo ob knjižici radi napravili sprehod po Ljubljani. Knjižica se dobi pri upravi »Vrtca«, Sv. Petra cesta 80, po knjigarnah in v prodajalni KTD (Ničman). — Posamezni izvodi po 3 Din.

Uprava Vrtca (Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 80) ima še nevezan Vrtec 1922 (1 in 7), 1925 (Din 10), 1926 (Din 14), 1926/27 (Din 14), nevezan Angelček 1921 (Din 4), 1924 (Din 5), 1925 (Din 6), 1926 (Din 3), 1926/27 (Din 8), vezan Vrtec 1922, 1923, 1924, 1925, 1926, 1926/27 in vezan Angelček 1919, 1921, 1922, 1924, 1925, 1926, 1926/27.

V Jugoslovanski knjigarni se dobe poleg navedenih še Vrtec (vezan) 1910, 1911, 1913—1917, 1921; Angelček (vezan) 1895, 1906, 1908, 1912—1916, 1923.

Dobe se še vse številke Vrtca in Angelčka 1927/28. Vrtec s prilogo Angelček (10 števil) stane za leto 1927/28 Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrtca in Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrtca in Angelčka« (dr. Jožef Demšar) v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Čekovni račun uprave št. 10.470.

Za Jugoslovansko tiskarno v Ljubljani Karel Čeč.

Zagonetke v Angelčku št. 9 so prav rešili: Franc Šalehar, Anica Božnar, Minka Gogala, Pepca Lampret, Stanko Kocelj, Anton Starec, Franc Gogala, Rudolf Hlebec, Franc Štular, Janko Šmid, št. Vid nad Lj.; Vojko Arko, št. Vid nad Lj.; Franc Bernik, Bukovščica, p. Selca; Vinko Grile, Velesovo; Helena šavnik, Kranj; Ivan Tomažin, Laško; Hermina Feldin, Alojzij Baloh, Bled; Bogdan Osolnik, Novo mesto; Vinko Beličič, Viljem Jereb, Novo mesto; Živa Kraigher, Selo, p. Moste; Milica in Marija Kocelj, Vodice; Anton Hočevnar, Grosuplje; Slavko Jug, Studenci pri Mariboru; Mana Medica, Lenica Zabret, Fani Mlinar, Vera Seliškar, Stanka Blaznik, Milena Levstek, Marica Hafner, Francka Kalan, Marija Tonja, Marija Balderman, Tončka Poljanec, Stana Pohar, Katka Kalan, Jelka in Marija Šušteršič, Marija Demšar, Lenčka Kuhar, Pavla Jenko, Julka Črnilec, Martina Oblak, Hilda Wolkenšperg, Iva Gosar, Iva Volčjak, Marija Paulus, Kati Zupan, Lenčka Mrak, Marija Klobučar, Đurda Đurišić, Mirka Sačer, škofja Loka.

žreb je prisodil nagrado Pavli Jenko.

Beseda ugankarjem.

Pravite, da vam skrita imena delajo preglavice. Naj vam pojasnim, kako jim boste prišli na sled. Imena se včasih skrivajo pred vašimi očmi v posetnicah. Posetnica ima ime od tistega listka, ki mu pravimo tudi vizitka. Na njej je napisano naše ime (krstno in lastno), naš stan in včasih tudi naša bivališča. To je porabila uganka, le s tem razločkom, da se v imenu ugankarske posetnice skriva še novo ime, ki nam morebiti pove stan dotičnega človeka, ime kakšnega mesta ali naroda, ali kakšne gore, morda tudi cel pregovor. Vse obstoji iz istih črk kakor ime v posetnici, samo črke treba drugače razporediti. Včasih je treba kakšno črko zamenjati z drugo. To posetnica pove takole n. pr. $i = k$; to se pravi: mesto i moraš pri rešitvi vzeti črko k .

Zgled naj vse to pojasni. Povejte mi, kje je ta Minka doma in kako jo z ozirom na njeno domače mesto imenujemo?

MINKA KALAN

I-č

Odgovor: Kamnik, Kamničanka.

Včasih so pa v kakih stavkih besede tako postavljene, da konec ene besede in začetek druge, njej neposredno sledeče besede, da novo besedo. N. pr.: Na goro... tja kliče in miče in vabi srce. Za vrtom ne smeš kopati. — Poišči v teh stavkih imeni dveh slovenskih pisateljev! Rešitev: tja kliče — Jaklič; smeš kopati — Meško.

G. A. S. iz S. nam je poslal precej zastavic, ki so večidel porabne. Nekateri pa pošiljajo pretežko robo za naše drobne glavice. Žal, da takih ugank ne moremo porabiti, četudi so sicer dobre.

J. L.

Ana Meder — Ksenija:

Žena z lune.

Skozi okno je sijala svetla luna, babica pa je sedela s svojimi vnučki ob peči. In otroci so zaprosili: »Babica, povej pravljico!« — In babica je začela:

»Nekoč je živelo dekletce, ki je bilo tako revno, da ni imelo niti ene igračke, dà, tako revno, da je bilo večkrat lačno nego sito.

Neko noč, ko od gladu ni moglo zaspiti, je vstalo in odšlo v sami srajčki na hišni prag. Vse naokoli je bilo tiho, le v daljavi nekje je zateglo lajal pes, luna pa je sijala jasno in svetlo — kot nocoj. V zvoniku je bilo polnoč, in ko je izzvenel zadnji udarec, je dekletce opazilo, da se je spustila z lune lepa žena v srebrni obleki z dolgimi zlatimi lasmi in z očmi kot zvezdi. Plavala je naravnost k strmečemu dekletcu in dejala: »Ali bi šla z mano na luno?«

»Rada, če mi daš kaj jesti,« je odvrnila deklica.

»Bele pogače dobiš in sladkega mleka,« je obljubila žena. Vzela je dete v naročje, ga ogrnila s svojimi zlatimi lasmi in splavala z njim na luno. Tam mu je dala bele pogače in sladkega mleka, kakor je bila obljubila.

»Zdaj bi rada še igračk!« je zaprosilo dekletce, ko je bilo sito.

»Igrač nimam, a dolgčas ti ne bo pri meni,« je odvrnila srebrna žena, jo vzela v naročje, jo poljubila in dejala:

»Poglej na zemljo!«

Dekletce pogleda in vidi visoke gore, pokrite z večnim snegom, sneg pa se lesketa v mesečini v tisočih

lučkah, kot da so gore pokrite — ne s snegom — ampak z nebeškimi zvezdami. Bilo je tako lepo, da je dekletce pozabilo na igrače in se zastrmelo v tiho noč.

Pa je v stolpu bilo eno; jasen in čist je priplaval zvok do lune. Žena je globoko vzdihnila, poljubila dekletce in ga odnesla nazaj na zemljo.

»Ali prideš tudi jutri pome?« je prosila deklica.

»Jutri ne, a čez štirikrat sedem dni, ko bo luna spet polna in bo noč svetla in jasna kot nocoj.«

Ko je minilo štirikrat sedem dni je stala deklica ponoči na pragu, gledala v luno in čakala. Ko je odbilo polnoč, je priplavala srebrna žena z dolgimi lasmi ponjo in jo odnesla na luno. Tam ji je postregla z belo pogačo in sladkim mlekom, potem pa sta pogledali na zemljo.

To noč je zagledalo dekletce gozd. Po temnem mahu in v cvetočem šipku se je lesketala rosa: vsaka kapljica je bila zrcalce, v katerem je odsevala mesečina v mavričnih barvah. Drevesa so v spanju zibala svoje

vrhove, da je šlo skrivnostno šustenje skozi liste — to so bile šetajoče sanje. Dekletce je prisluhnilo in jih razumelo. Ko pa je odbilo v stolpu eno, je odnesla žena otroka nazaj na zemljo.

Štirikrat sedem dni je minulo, pa je spet prišla žena z dolgimi lasmi po dete. Spet mu je dala bele pogače in sladkega mleka, potem pa mu je pokazala prostrano poljano; v poljskem cvetju so spali neumni metuljčki in pridne čebelice, črički so jim čričkali uspavanko. Med visoko travo so ringarajali palčki-poljančki, smešni škratje so prevračali kozolce, da se

je dekletce na glas zasmajalo. Le prekmalu je bilo v stolpu eno, in moralo je nazaj na zemljo.

Po štirikrat sedmih dnevih je prišla srebrna žena spet ponje.

»Kaj mi pokažeš nocoj?« je vprašala deklica rado-vedno.

»Nocoj boš videla morje!«

In deklica je zagledala tisto noč širno morje. Valovi so se lesketali v mesečini, in bela jadrnica, podobna velikemu labodu, je plavala v noč in rezala v morje penečo brazdo. Iz morja so se prikazale morske vile, pozibavale se na valovih in pele otožne pesmi. Mornarji na jadrnici so pa mislili, da je to morska pena in šumenje valov.

Ko je bila po štirikrat sedmih dnevih spet luna polna, je deklica spet stala na pragu in čakala belo ženo. Tedaj pa se je zbudila njena mati in se silno prestrašila, ko ni bilo hčerke poleg nje. Brž je vstala, da jo poišče; našla jo je na pragu v sami srajčki, ko je strmela v luno.

»Dete moje, kaj pa delaš tukaj sredi noči?« jo je vprašala.

Dekletce, ki se je balo, da bi ga mati ne pustila s srebrno ženo, se je zlagalo: »Na psička čakam, ki se hodita semkaj igrat v mesečini. Tako sta smešna!«

Srebrna žena pa, ki je baš plavala na zemljo, je čula laž, obrnila se je in žalostna splavala nazaj. Kajti le otroka, ki se še nikoli ni bil zlagal, je smela vzeti s seboj.

Babica je umolknila.

»Babica, si ti že videla srebrno ženo?« so vprašali otroci.

»Ne, nisem je videla, saj prihaja le vsakih sto let na zemljo.«

J. E. Bogomil:

Deset vprašanj.

10. Kaj bi najrajši bili?

Ker smo doslej prereševali že vaše misli in želje, vaše hrepenenje in vaše pogovore, bomo pa nazadnje še pogledali v vašo bodočnost. Kaj pa želite čez nekaj let postati?

To je danes še skrivnost, ne li?

A nič ne de. Iz vašega dosedanjega delovanja in ravnanja že lahko malo sklepamo na to, kar nam prihodnji čas skriva pod svojim neprodinim plaščem.

Sosedov Francelj je najrajši pri očetu na njivi, na travniku, v gozdu, v hlevu. Kaj pravite, ali se ne skriva v njem že kos prihodnjega kmeta? Joža pa vedno žaga in obla, popravlja, kar je polomljenega pri hiši, in ne bomo se dosti zmotili, če gledamo v njem poštenega obrtnika-mizarja. Komarjev Jaka pa baranta z golobi in z zajci, kupuje kosti in suho arniko ter jo nosi v mesto: človek že lahko malo ugane, kaj bo kdaj iz njega. Ali bo prav prebrisan mešetar, ali bo ostal skromen prekupec, morda se bo pa povzpел do kramarja; no, mi bi mu celo privoščili, ako bi se dvignil do uglednega trgovca.

O mlademu Antonu Slomšku beremo, da je že kot mlad pastirček rad pridigal svojim tovarišem na paši, da je knjige jemal s seboj celo takrat, ko je šel z očetom na njivo orat, da je že kot majhen deček kazal veselje do vsega, kar se vidi in opravlja v cerkvi. Ali ni že to razodevalo, da ima poklic za mašnika, morda celo za škofa?

Otroci se radi igrajo. Plehanova Marica hoče skoro vsak dan, da bi se igrali šolo. In ona — seveda — mora biti učiteljica. Pa kakšna učiteljica! Prav tako se vede, kakor prava gospodična učiteljica v šoli. Zdaj je stroga in resna, zdaj prijazno kramlja z deco, da bi jo vnela za nauk, pa spet mora svariti in karati — vse kakor zares. Mi bi rekli, da tiči v njej kos prihodnje vzgojiteljice. Ali bo ravno učiteljica ali ne, ne

vemo; vemo pa, da bo lahko v društvenih prostorih ali v Marijini družbi mnogo koristila svojim tovarišicam.

Kaj bi torej vi najrajši bili? E kaj! Saj še sami ne veste. Veselje pač kažete do različnih stanov; kdo pa ve, kaj še bo, preden pride do izvolitve stanu.

Enega se pa vendar morate že zdaj zavedati. Vsi raznovrstni stanovi, kar jih je na svetu, so potrebni. Kmetje in delavci, obrtniki in trgovci, zdravniki in duhovniki, uradniki in vojaki, delavci po tovarnah in po rudokopih: vsi stanovi so potrebni. In vsi so spoštovanja vredni, če vrše svoje delo vestno. Naj kdo nosi pri delu umazano obleko ali uradniško uniformo, naj bo njegova roka trda in žuljava in če se tudi trese od dela, ali naj bo gladka in mehka in gibčna: vsak človek je v svojem stanu vreden spoštovanja.

Vesel vas bom, če bom o vas slišal, da ste pošteni ljudje, ki si s svojo pridnostjo in delavnostjo sami služite svoj kruh. Z veseljem bomo brali vaša imena nad vašimi delovnimi prostori, z veseljem vas bomo spremljali v duhu po vseh vaših potih, če bomo zvedeli, da ste pošteni člani človeške družbe, zvesti Bogu, zvesti kralju, v čast in ponos narodu.

Ne bomo pa tako dobre volje, če bomo brali vaša imena v poročilih o hudodelcih, tatovih, roparjih; če bomo zvedeli, da vas preganja sodišče radi vašega slabega življenja; če se bo o vas govorilo, da ste vsem poštenim in dobrim ljudem za pokoro in v nadlogo.

Toliko se nam je zdelo prav in primerno, povedati vam o vaših prihodnjih dneh. Bodite prepričani, da mi, vaši vzgojitelji, vsak v svojem delokrogu, zasebno in po časopisju skrbno zasledujemo vsa vaša pota in vaše korake in da smo veseli, kadar slišimo pohvalno o vas govoriti, da smo pa žalostni in pobiti, če zvemo, da hodite po napačnih potih.

Bog z vami in vi z Bogom, pa bo knjiga vašega življenja lepa, častna neoskrunjena knjiga. Tako bodi!

Griša :

Metuljčku.

ič ne bodi nevoščljiv mi,
ti metuljček drobni ti!
Ne le tebi — tudi meni
mladoletje in poletje,
cvetje siplje, sad rodi.
Rož sem pisanih nabrala,
da si venček naredim,
jutri god bom praznovala
in se okrasila z njim:
venček bo na moji glavi,
ti pa spal boš hladen v travi
oj metuljček, več ne boš
srebal poljskih sladkih rož!

Mirko Kunčič:

Čmrlj gre vasovat.

Čmrlj gre v polje vasovat,
pit medicico
in pozdravljat žitni klas,
vabit ptičico:

»Oj, ti ptička prepelička,
dober dan!
Ne huduj se, če razgrajam —
nisem nič pijan.
Samo dobre volje, veš,
ker cvete nam maj.
Hopla! — glej, še polž gre ... Z njim,
ptička, brž na raj!«
Prepelica se smeji:
»Veš, sem že prestara;
z mano polž še pet pedi
zrajati ne mara ...«

Lea Fatur:

Lisica vabi v goste.

Bila je grlica. Zibala se je na veji in pela: »Gugugu-rukuku«. Prišla je mimo lisica in vabila:

»Pojdi, grlica, z menoj! Pri nas je gostija. Muren in kobilica plešeta, kos in kobilar žvižgata, detal in srakoper stržeta, medved in volk prilagata. Miza se

lomi od sladkih jedi — pridi grlica, boš prepevala! Kukavica bo pela »kukuku«, ti pa za njo »gugugu-rukuku«.

Grlica je rekla: »Ljuba teta lisica, perot sem si izpahnila, pa ne morem leteti; nogo sem si zvila, pa ne morem hoditi. Gugugu-rukuku — pojdi lisica prazna domú!«

Bil je zajček, poskočen, uhat. Prišla je mimo lisica, lačna in trudna. Pozdravila ga je: »Striček moj uhati! Počakaj — pojdi z menoj — pri meni je gostija. Velika gospoda za mizo sedi, miza se lomi dobrih jedi. Pridi,

boš pomagal gostom streči, vriskal boš juhu! in nesel polno košaro zelja domú.«

Zajček je poskočil hop-hop! Rekel je lisici: »Ljuba teta, moram biti opoldne doma, me čaka zajklja, žlahtna gospa.« Pa je strigel z ušesi: »Sek-sek-sek! Teci, lisica, prazna v breg!«

Bil je petelin. Sedel je na strehi in pel: »Kikeriki-kikeriki!« Prišla je mimo lisica in je začela: »O prelepi ptič, o presladki glas! Pridi z menoj! Pri meni je gostija! Tukaj moraš hoditi na streho spat, tam boš pa dobil prestol zlat. Stregle ti bodo moje mlade lisice, te slačile in zibale, ti gladile rožno ličece.«

Pa je zletel petelin, ves domišljav in bahat, priletel pred lisico, lisici pa v žrelo. Tekla je lisica in ga vlekla in pritekla v gozd. Položila je petelina, držala ga s šapami in mu začeli skubsti perje. Petelin je rekel: »Kako so te učili mati? Zahvali vendar Boga za tak kos mladega mesa.«

Lisica je sklenila šape, da zahvali Boga, petelin je pa zletel na visoko drevo in zapel: »Kikeriki! teti lisici se slabo godi!«

Ivan Albreht:

Ptički v gnezdú.

Gregorjev pastir je zasledil na vrtu ptičje gnezdo. Ščinkovčki so bili v njem, še čisto mlade živalce, ki so ves dan odpirale kljunčke in s čivkanjem prosile hrane. Stara dva, samec in samička, sta komaj sproti nanosila dovolj hrane za štiri lačne želodčke.

Da bi jo razveselil, je pastir Nande pokazal gnezdo tudi mali Minki, ki je kar ploskala, ko je videla ptičice.

Ko so mladiči jeli dobivati perje, je obšla pastirja čudna misel. Prepletel je gnezdo z vrbjem, da nista mogla stara dva vanje, pa tudi ne mladiči iz njega. Stara sta obupno čivkala, žalostno obletavala gnezdo in še bolj pridno nosila hrane, mladiči so pa od dne do dne bolj glasno čivkali, ker jim je bilo mraz in je postajalo gnezdo premajhno. Bili so že dovolj godni. Imeli so perje kot stari, samo letati še niso znali nič, ker se niso mogli vaditi.

V začetku je bilo Minki celo všeč, ko je gledala ptičke v pleteni ječi; ko je pa videla, da jim je gnezdo že pretesno, je rekla pastirju:

»Zdaj jih moraš pa izpustiti.«

Nande se je zasmel:

»Misliš, da sem neumen?«

Minka se je začudila:

»Kaj pa hočeš z njimi?«

»Ptičarju jih bom prodal,« se je odrezal Nande.

Minka ga je žalostno pogledala:

»Prodal?«

»Seve. Za v kletke,« je pojasnil pastir.

Minka je odkimala in odšla. Reči si ni upala pastirju nič, ker je bil v primeri ž njo že velik in močan, ali mislila si je svoje. — Čemu bi jemal ptičkam zlato prostost, ko ne store nikomur nič žalega? S svojim žvrgolenjem nas razveseljujejo, oživljajo vrt, polje in gaj. Poleg tega nam pa še koristijo, ker zatirajo škodljivi mrčes. V zahvalo za to njih prijaznost naj bi jih pa mi lovili, zapirali in jih prodajali? Nande, ne boš!

Tako je mislila Minka in se zvečer tiho splazila na vrt. Kakor previdna mucka je splezala na slivo, kjer so gnezдили ščinkovci. Stara sta jo začula in plaho odfrlela na višjo vejo, mladi so se pa v strahu potuhnili. Še oglasil se ni nobeden.

Urno je Minka odstranila vrbje in brž splezala nazaj. Malo je še prisluhnila in v somraku kmalu opazila, kako so osvobojeni mladiči veselo pozdravili starše. Zadovoljno čebljanje je pričalo o veselju ptičje družinice. Minka pa je bila tudi sama neizrekljivo vesela. Zavest, da je izvršila dobro delo, jo je navdajala s tako zadovoljnostjo, da se je kar smehljala od veselja...

Ko se je zdanilo, ptičic že ni bilo več v gnezdu. Veselo so čivkale po drevju in frfotale od vejice do vejice. Minka je gledala, kako ptička-mati uči mladiče letanja in iskanja hrane, kako se skrbno in vendar veselo trudi ž njimi, kako previdno pazi, da bi se neizkušenim ne zgodilo kaj hudega — pa je bila še bolj vesela svojega dejanja.

Pastir Nande je takoj uganil, kdo je vrnil ptičkom svobodo. Ozlovoljen je rekel Minki:

»Ti si jih izpustila! Pa reci, da ni res!«

»Seveda sem jih,« je pritrdila deklica.

»Pa zakaj?«

»Zato, ker si jim delal krivico. Kaj so ti storili žalega, da si jih zaprl?« je rekla Minka.

Nande ni rekel nobene več, a držal se je jezno. Minka pa je rekla:

»Kar pomisli, kako bi bilo tebi, ko bi te moj oče zaprl. Nič jim nisi storil hudega. Živino skrbno paseš, pa bi te lepega dne zaprl in še prodali po vrhu. Kar pomisli, kako bi ti bilo tako ravnanje všeč!«

Nande zardi in povesi oči. Hudo ga je sram, ko sliši Minkine besede.

»Nikoli več ne bom trd do ptičic,« pravi in še sam začne opazovati male krilatce, kako so veseli prostosti.

Pastir Nande je ostal mož beseda. Še v poznejših letih, ko je bil že zdavnaj odložil pastirsko palico in se lotil težavnejšega dela, je rad povedal dogodek in svaril otroke, če so nadlegovali in preganjali ptičke.

Ali si ti tudi tak, da bi te moral Nande svariti, ako bi te srečal? Le glej! Piškavo in črvivo sadje na vašem vrtu bo prva posledica takega početja, druga bo pa še hujša: sirovo srce, ki te bo žive dni odtuževalo poštenim in dobrim ljudem.

J. E. Bogomil:

Minka in kos.

Prišla je zelena pomlad in z njo novo življenje. Tiste dni so oživali vsi naši hribi, in naše doline so se topile v prijetnih glasovih pomladanskega petja. Drevje in grmovje je imelo svoje goste, ki jim ni nikdar zamrla vedno vesela in vedno prijetna pesem.

V tistem času je vstala iz pozabljivosti tudi dobro znana popevka:

Pleši, pleši, črni kos!

Kak' bom plesal, ker sem bos?

Pri Drobnetovih so imeli udomačenega kosa, in Drobnetova Minka je slišala peti to pesemco. Brž ji je vstala v glavi misel, kako bi bilo, če bi kos res plesal. Ali bi bilo to nekaj prijetnega, zabavnega?

A kos ni hotel plesati, če mu je Minka tudi dan na dan gostolela: »Pleši, pleši, črni kos!«

Pa so se dobili ljudje, ki so Minki povedali, da mora dobiti tako piščalko, ki bo ravno tako piskala, kakor bo kos žvižgal. Če bo dobila tako piščalko, pa bo videla, kako zna kos plesati.

Od tistega dne je pa Minka živela in mrla kar za tako piščalko. Brat Tonček ji je naredil tisto pomlad toliko piščalk, da se je že vsega naveličal. Prave pa le ni zadel.

A prišlo je nenadoma, da je Minka dobila piščalko, ki je tako piskala, kot je znal kos žvižgati.

Minka je zapiskala, kos je prifrčal. Minka je piskala, kos je pa plesal. Minka je ploskala, kos je pa skakal. Lepo je bilo, da ni dopovedati! Kaj bi bili vi rekli, ko bi bili videli, kaj Minka ima in kaj zna!

Ko je pa Minka hotela drugič vzeti piščalko v roke, da bi zapiskala, pa ni bilo več ne kosa ne piščalke.

Ali že veste, kdaj je to bilo?

Vanin:

Res je!

Kupil ded nam je konjiča,
a nesreča, pa brez biča!
Tekli brž smo k stari mami,
ki so silno dobri z nami.

»Babica,« smo se laskali,
»ali bi nam morda dali,
da kupili bi še biček?
Ni brez njega lep konjiček!«

Nas pokarali so starka:
»Ne poznate kralja Marka?
Nikdar ni imel on biča,
a najlepšega konjiča!«

»Tepsti ni lepo živali,«
sladko so pomodrovali.
»Kdor živali rad pretepa,
v njem ne biva duša lepa!«

Črniški :

Dragi Marijini otroci!

Kakor ste v majniku častili Mater božjo, tako skušajte v mesecu juniju poživiti in pomnožiti svojo pobožnost do presvetega Srca Jezusovega. Saj vam je znano, da je junij posvečen češčenju presvetega Srca. Sto let bo kmalu preteklo, odkar so začeli to pobožnost.

Leta 1833. se je šolala v Parizu pri redovnicah Naše ljube Gospe neka Angela. Imela je sicer dobro, nepokvarjeno srce, vendar je radi njenega silovitega značaja niso hoteli sprejeti v Marijino družbo, ki je prav lepo uspevala med gojenkami. Dekletcu je bilo zaradi tega zelo hudo. Večkrat je ponovila svojo prošnjo za sprejem. Nekoč ji je radi tega vednega moledovanja prednica odgovorila tako-le: »Začni goreče častiti presveto Srce Jezusovo! To ti bo pomagalo, da boš krotila svoj nagli značaj, potem dosežeš sprejem.«

Ta nasvet je močno ugajal Angeli. Vsa zatopljena je šla nekega majniškega jutra k svetemu obhajilu. Ko je pri zahvali Jezusu potožila svojo zadevo, ji je šinila v glavo ta misel: »Zakaj ne bi častili presveto Srce Jezusovo ravno tako skozi ves mesec, kakor častimo ves maj Marijo?«

Ob koncu maja je obiskal pariški nadškof gojenke v samostanu. Angela mu je z otroško odkritosrčnostjo razodela svojo zadevo in svoj načrt. Česar ne bi bil nihče pričakoval, se je zgodilo. Gospod nadškof je odobril novo pobožnost in še celo določil namen junjski pobožnosti. Rekel je: »Ta mesec morate predvsem

moliti za to, da bi se grešniki spreobrnili in da bi dosegla človeška družba srečo in zveličanje.«

Z veseljem so se lotili v samostanu nove pobožnosti. Častita mati prednica se je še posebno zavzela zanjo. Špisala je malo knjižico, ki je obsegala pobožna čitanja za vsak dan v mesecu. Ta knjižica se je tudi tiskala. V kratkem se je močno razširila po svetu. Do leta 1863. so jo morali 21 krat ponatisniti. S knjižico se je širila junijska pobožnost. Dandanes že na več krajih obhajajo prav slovesno in z veliko udeležbo junijske šmarnice v čast presvetemu Srcu Jezusovemu.

Kjer ste tako srečni, da obhajate junijsko pobožnost v cerkvi vsak dan, obiskujte jo zvesto in z veseljem! Vsi drugi pa skušajte sami zase kaj narediti, da v vaših srcih mogočno zraste ta preimennitna pobožnost.

Najprej skušajte odstraniti vse ovire, ki ne puste, da bi se pobožnost lepo razvijala. Največja ovira so pač grehi. Ljubezen do Boga in greh — to dvoje ne gre skupaj. Zato bo naš prvi in najvažnejši sklep ta: V juniju hočemo predvsem gledati, da se obvarujemo z božjo pomočjo vsakega popolnoma prostovoljnega greha. Vojsko bomo napovedali grehu, ki nam je prišel v navado, bodisi da je že ta greh ničemurnost ali sladkosnednost in zmikanje jedil ali nepokornost, trma, jezavost, lažnivost, lenoba ali kaj drugega.

Potem zatirajte ta mesec v sebi posvetnega duha, tisto preveliko ljubezen do stvari tega sveta. Koliko otrok ne misli na nič drugega kakor na same igre in igrače. Taki ne bodo prišli do prave pobožnosti. S tem pa nočemo reči, da se ne smete nikdar igrati. Igre so vam koristne in potrebne, samo vršiti se morajo v pravih mejah. Če se pa kdaj kaki igri ali kakemu veselju odrečete iz ljubezni do Boga, s tem pokazete, da zatirate v sebi posvetna nagnenja in da se znate premagati. Tako so delali svetniki, ko so bili še otroci.

Tudi kake molitve določite ta mesec v čast presv. Srcu Jezusovemu! To pa vsak po svoji moči in veselju. Morda sveto mašo, sveto obhajilo, obisk presvetega Rešnjega telesa, litanije itd.

Pravi častilec presvetega Srca Jezusovega bo skušal, da seznani tudi druge s to pobožnostjo. Tudi otroci lahko tukaj marsikaj dobrega naredo. Slišal sem, kako so male deklice v nekem laškem mestu raznesle po vseh družinah podobice presvetega Srca Jezusovega. Prednica njih društva »Katoliške akcije« jim je dala to nalogo. Z veseljem so se je lotile, le v orožniško kasarno jim je bilo nekam težko iti. Pa se je tudi za to dobilo srčno dekletce, ki je bilo pripravljeno ponesti tudi orožnikom sličico presvetega Srca Jezusovega. Straža ob vratih jo je sicer ustavila, toda ona je venomer zatrjevala, da mora govoriti z gospodom kapetanom. Prišla je srečno do njega in mu ponudila sličico. Ko si je kapetan ogledal sličico, ji je povedal, da mu ugaja in se ji je lepo zahvalil. Pa dekletce s tem še ni bilo zadovoljno. Reklo je: »Gospod kapetan, zdaj morate dati sličico v lep okvir in jo obesiti na dostojno mesto!« Tudi to ji je moral obljubiti, in potem je šele vesela odšla.

Dragi mladi prijatelji, pomislite, kaj bi pa vi lahko storili za razširjenje češčenja presvetega Srca Jezusovega.

Dne 15. t. m. pojdimo vsi k svetemu obhajilu in obnovimo svojo posvetitev.

Dne 21. t. m. je pa sv. Alojzij, naš nebeški patron. Slovesno bomo zaključili svojo šestnedeljsko pobožnost in ga prosili, naj izprosi gori v nebesih vsem Marijinim otrokom veliko ljubezen do presvetega Srca Jezusovega.

V tem mesecu boste končali tudi šolsko leto in na-stopili zaželene počitnice. Z željo, da vam dobro teknejo, vas prav lepo pozdravljam.

Z ljubim Sinom slednji čas
Marija blagoslavljalj vas!

Rešitve 9. številke:

1. Številčna uganka.

2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 = solitar,
2, 6, 9, 10 = stud,
1, 7, 1, 2, 5 = keksi,
11, 12, 13, 12 = jama,
14, 12, 15 = pav.

Rešitev da :

Kjer se osel valja, tam
tudi dlako pusti.

3. Črkovnica.

s	v	s	m	k	a	r	v
o	i	e	i	r	l	e	e
b	l	l	l	u	e	k	ž
a	e	o	o	h	š	a	a

Belouška.

3. Kraljeva pot.

Cvetoči maj
prinesel je
na zemljo raj
in ptičke nam
zapele so
in cvetke nam
vzcvetele so.

(Zl. Oton Župančič.)

Vabilo na naročbo.

Devetkrat vas je obiskal Angelček, vselej s pestro suknjico odet, in danes, prijateljski, trka desetič na vaša vrata, desetič in zadnjič v tem šolskem letu. Hitro je šlo, kaj ne? Skoro se začno počitnice; Bog vam daj prav zdrave in vesele! Na marsikaj boste nekoliko pozabili ta čas: na poštevanko, na slovnico, na naloge — joj, joj! Ali na nekaj pa res nikar ne pozabite! Na Angelčka ne pozabite. Kakor smo si bili verni in dragi tovariši v tem šolskem letu, taki si ostanimo tudi za naprej! Vabimo vas tudi v prihodnjem letu spet v naš krog. In povejte še drugim, kako lepo smo se imeli! Zakaj čim več nas bo, tem boljši, vedite, bo list, toliko več bo mičnih povesti in zgodb z lepimi slikami, poučnega kramljanja, pa pesmic, ugank in zadrž, in lepih nagrad! In vse to za 8 Din! Prosite tedaj ljube starše, in vemo, da vam tudi v novem šolskem letu 1928/29 ne bodo odrekli Angelčka.

Za leto 1928/29 bo kot v preteklem letu znašala naročnina za Vrtec in Angelček skupaj 22 Din; za Vrtec sam 14 Din, za Angelček sam pa 8 Din. — Naročnino je poslati upravi »Vrtca« v Ljubljani, Sv. Petra c. št. 80. Čekovni račun uprave ima št. 10.470.

Vrtec s prilogo Angelček (10 števil) stane za leto 1928/29
Din 22, Angelček sam Din 8.

Urednik in izdajatelj: Jožef Volc, stolni kanonik v Ljubljani,
Pred škofijo št. 8.

Rokopisi in rešitve naj se pošiljajo na »Uredništvo Vrtca in
Angelčka« v Ljubljani, Pred škofijo št. 8.

Naročnino sprejema »Uprava Vrtca in Angelčka« (dr. Jožef Demšar)
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 80. Ček. račun uprave št. 10.470.